

DE OPVOEDING VAN MIJZELF EN VAN HAAR.

DOOR

NANNIE VAN WEHL.

Dat botst weleens. Dat botst wel eens heel ernstig. En dan moet ik lang piekeren, eer ik den lijnrechten weg heb gevonden.

We zitten in de serre. Wijd staan de deuren open. Naar binnen komt de zoelte van den zomerdag, die zijn meeste uren gehad heeft. Ik heb een handwerkje en Suusje speelt bij me met den poppenwagen. Wat is ze toch een echt poppenmoedertje, mijn kleine net tweejarige. Wat heerlijk om dat opgewekte stemmetje te hooren — Suusje heeft een intonatie

en een mimiek van een volwassene, denk ik altijd, en dan nog van een, die veel en goede gebaren gebruikt. Maar haar taaltje! Van mijn levensdagen hoorde ik nog niet een dergelijk geknoei. En dat is nu een kind, waar van af haar eerste uur goed en zuiver tegen gesproken is, door iedereen, ook door het personeel, dat nieuwerwetsch aangelegd is.

Zorgvuldig heeft ze het bedje in den poppenwagen opge maakt. Nu neemt ze Sina, haar lievelingspop, in de armen, drukt haar met een gebaar van beschermende teederheid tegen het hart, kust haar op de blozende wangen en verliest zich even in een innig: „zoete pop!” Dan legt ze Sina neer en zegt, met de haar eigen intonatie: „Sina fape? Ja? Ja?”

Ze laat Sina den tijd, over deze gewichtige vraag na te denken. Dan zegt ze met centenaarsnadruk: „Ja!” dekt de pop toe en zet den wagen in een hoekje, waar de reeds schuinvallende zonnestralen niet den slaap van Sina kunnen storen. En nu komt ze op mij af, steekt haar armpjes op en zegt smeekend: „Moeni, seut?”

Ik zal 't maar voor u vertalen. 't Beteekent: „Moeder, op je schoot?”

De middag is lang geweest, denk ik. En Suusje heeft nog heelemaal niet op mijn schoot gezeten, denk ik. En zij, met haar aanhankelijk hartje, heeft toch zooveel behoefte aan vertroeteling, denk ik. Dies leg ik het handwerkje, dat ik eigenlijk nog zoo graag vóór het eten afhad, neer, en neem Suusje op mijn schoot. En nu converseeren we. We hebben zoo onze eigene gesprekken, waar wij beiden een even belangrijken rol in spelen. Suusje wil over de kastanjes beginnen, die al zoo dik worden, en lichtgroen uitkomen tegen 't donkerende en zelfs al dunnende loof van de oude kastanje-boomen. „Tannies?”

„Ja, de kastanjes worden hoe langer hoe grooter.”
„Brrrrr! wind!”

„En als 't dan waait, vallen ze af.” „Suussies eijen tuin! Oppewaap!” „Dan liggen ze in Suusjes eigen tuin en we gaan ze oprapen.”

„Taassebal! Weppe-al! Voetenpap! Lannenap!” Dit laatste met stentorstem.

„Dan zingen we: Ik kaats den bal! Ik heb hem al! Met voetgestap en handgeklap”. Zoo keuvelen we nog een beetje door, maar dan gaat opeens haar vingertje in de hoogte — ze luistert — Sina huilt. Fluks laat ze zich van mijn schoot glijden en 't lekkere gedoeij met Sina begint opnieuw. Ze gaat Sina „afteen” uitkleeden notabene! Ik verbeter 't haar dikwijls genoeg, en Sina moet, als zoo vele malen per dag, in 't bad. Daartoe wordt een serrebankje met hooge pooten omgekeerd en klaar is 't bad.

Daarna is 't motto weer: „Anteeje!” waaraan ik te pas moet komen en nu moet de Oehoe, of te wel de beer gaan slapen.

Suusje is nog geheel en al in haar werk verdiept — alles moet altijd slapen bij Suusje, overal in huis kom je geïmproviseerde tussies en diddes tegen met heuschelijke of nagemaakte poppen er op — als de krant wordt binnen gebracht. En spoedig ben ik nòg verdiepter dan Suusje, ik in de krant.

Er mag een twintig minuten voorbijgegaan zijn, als de Oehoe in 't slaaphoekje is gereden en Suusje weer naar me toekomt: „Moeni — seut?”

„Neen, Suusje,” zeg ik in eerste instantie. Heel afgetrokken. Met geen mogelijkheid kan ik nu Suusje op mijn schoot hebben. De krant nù —! 't Is begin September van 't rampjaar 1914. Ge zult de krant wel net als ik bestudeeren en er evenzeer als ik verdiept in raken.

Suusje trekt eventjes af. De mogelijkheid bestaat, dat Suusje me nu heelemaal met rust laat, want Suusje is een heel makkelijk kind.

Ditmaal heb ik echter teveel van Suusje gehoopt.

Even later het stemmetje weer: „Moeni — seut?”

„Neen, Suusje” zeg ik nog altijd afgetrokken.

Ditmaal blijft Suusje aan mijn knie staan. En eventjes later 't stemmetje, dringender: „Moeni, seut? Ja? Ja? Ja?”

Nu is er geen antwoord in afgetrokkenheid meer mogelijk. Deze zaak dient onder de oogen te worden gezien. Ik leg de krant weg, en zeg: „Neen, Suusje. Je hebt pas op Moeders schoot gezeten. Je moet nu weer eens alleen spelen”. En ik denk: „Zóó moe is Suusje toch niet. Zóó lang was ook de middag niet. Suusje heeft fiks geslapen. Suusje mag niet telkens haar zin hebben met dat op-schoot zitten. Ik moet toch al zoo oppassen, lat ze niet al te veel toegeeft aan haar neiging om vertroeteld te worden. Suusje moet leeren te respecteren, wat Moeder doet. Als ik de krant wil lezen, dan moet Suusje leeren, dat ze daar niet in storen mag. Waar moet dat anders heen? Dan wordt Suusje een dwingelandje”. Maar mijn tweede ik zegt, diep verontwaardigd:

„Dat zijn allemaal praatjes voor den vaak! De heele kwestie is, dat je de krant wil lezen en daardoor het kind de uitoefening van haar recht ontzegt. Het is Suusjes *recht*, om op je schoot te zitten. Je liegt, en je bent ellendig egoïstisch. Daarom, tot je eigen verbetering, zul je nu Suusje op je schoot nemen tot het eten. Daarop volgt het naar bed brengen van Suusje, en zoo zal het half negen zijn vanavond, eer je aan je krant kunt beginnen. Geen straf of maatregelen jegens Suusje, maar voor jezelf.”

Suusje, het kleine, geduldige Suusje, laat me den tijd tot het uitspinnen mijner gedachten. Ze staat zachtjes op en neer te wiegelen aan mijn knie en is al tevreden met dat ik haar handjes streel, die op mijn knie liggen. Het besluit om Suusje op mijn schoot te nemen, durf ik toch niet zóó maar ten uitvoer te leggen. Want in mijn allereerste rede-neering schuilt toch óók zooveel waars — Suusje heeft pas op mijn schoot gezeten. Ik móet nu eenmaal oppassen, dat Suusje geen week popje wordt. Doch telkens, als ik in mezelf iets beweer, dat ten nadeele spreekt van Suusje en haar cause, weet ik zelf niet recht, of ik niet geleid word door egoïstische motieven en ik blijf vreezen, dat ik in de allereerste plaats zelf opvoeding noodig heb.

En als ik dan in *dit* geval tot zelfopvoeding overga, de krant wegberg en Suusje op mijn schoot neem — kwelt mij voor de zooveelste maal de vrees, dat ik te teer ben voor Suusje.

Ik kan U vele van zulke gevallen opnoemen. En als ik dan in een *ander* geval besluit tot strenge maatregelen ten opzichte van Suusje — kwelt mij voor de zooveelste maal het verwijt, dat dit alles is om mijn eigen gemak en plezier te bevorderen.

O, botsing van belangen! Kon ik toch steeds den lijnrechten weg vinden, en dien gaan zonder op- of omzien!

NASCHRIFT. Ja, dat zou heel gemakkelijk zijn. Maar dan was ook 't mooie eraf. Want een werk, dat mooi wil zijn, *moet* moeilijk zijn. Tenminste als 't conscientieus gedaan wordt. Dan staat men feitelijk ieder oogenblik voor een tweestrijd. Daarom zijn zoogenaamde vaste beginselen eigenlijk zoo bedrieglijk; zij maken 't ons gemakkelijk, maar verplaatsen ook de verantwoordelijkheid en doen ongemerkt het geweten insluimeren. Wij zijn het dan niet meer die handelen, maar onze zoogenaamde beginselen, onze dogma's en systemen. In de opvoeding echter moeten wij *zelf* handelen en — naar ons geweten.

J. H. G. Wz.